

Arbejdsudbud fra internationale studerende kan halvere behovet for dimensionering i Kandidatreformen

Analysens hovedpointer

- Hvis Finansministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet ville medregne det øgede arbejdsudbud, der kommer med flere internationale studerende ifm. reformen af universitetsuddannelserne, ville det halvere behovet for at dimensionere universiteterne og stadig levere det ønskede arbejdsudbud. Samtidig ville det årlige velstandstab, dimensioneringen medfører, kunne halveres fra 13 mia. kr. til 6-7 mia. kr.
- Finansministeriet medregner arbejdsudbuddet fra internationale studerende under uddannelse, men undlader at medtage arbejdsudbud for den andel, der bliver og arbejder i Danmark efter endt studie. Derfor undervurderes det indirekte provenu, der følger af et øget arbejdsudbud, i universitetsreformen.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i februar 2024 af Bjarke Lind og Jesper Enemark Christiansen fra DM. Analysen anvender tal fra Finansministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte Jesper Enemark Christiansen på jech@dm.dk eller Bjarke Lind på bli@dm.dk. Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevag på 29 11 60 80.

Indledning

I aftalen om reform af universitetsuddannelserne i Danmark er en del af ambitionen og grundlaget for økonomien i reformen, at den bidrager med et betydeligt arbejdsudbud¹. Mere præcist 4.600 fuldtidspersoner i 2030, som det fremgår af tabel 1. Af de 4.600 fuldtidspersoner kommer 1.350 fra sektordimensioneringen.

Tabel 2
Virkning på strukturel beskæftigelse og det strukturelle antal ledige

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2075
Strukturel beskæftigelse (fuldtidspersoner)	150	300	450	550	2.500	4.600	5.150	5.550	4.150
Sektordimensionering	-	100	200	300	800	1.350	1.300	1.250	-100
Omlægning af kandidatuddannelser	-	-	-	-	400	2.100	2.550	3.000	3.100
Ændring af studiestart	-	-	-	-	1.050	800	800	800	800
Flere internationale studerende	100	200	250	250	300	400	550	500	500
Bedre mulighed for livslang læring	-	-	-	-	-	-	-	-	-200
Øget antal ledige (helårspersoner)	-	-	-	-	50	150	200	200	150
Sektordimensionering	-	-	-	-	50	50	50	50	-
Omlægning af kandidatuddannelser	-	-	-	-	-	100	100	150	150

Anm.: Strukturel beskæftigelse og antal ledige er afrundet til nærmeste hele 50 personer.

Kilde: Egne beregninger.

Som det også fremgår af tabellen ovenfor, er der regnet et øget arbejdsudbud ind fra flere internationale studerende. De er dog kun medregnet fsva. de internationale studerendes studiejobs, men ikke det arbejdsudbud, der følger med de internationale dimittender, der bliver og arbejder i Danmark efter endt uddannelse.

Undervurdering af arbejdsudbud og økonomisk potentiale

Finansministeriet har senest i december 2023 afvist, at der er tilstrækkeligt empirisk grundlag for at indregne arbejdsudbudseffekten efter endt uddannelse af flere internationale studerende².

¹Faktaark: Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark*, Uddannelses- og Forskningsministeriet

²FIU, Alm.del - 2023-24 - Endeligt svar på spørgsmål 73: MFU spm. om der som konsekvens af den kommende økonomiske analyse fra Finansministeriet om regneprincipper for beløbsordningerne kan indregnes en højere arbejdsudbudseffekt fra internationale studerende, fordi en del af dem bliver i Danmark efter endt studie

Det til trods har Finansministeriet udarbejdet en beregning, der viser potentialet for øget arbejdsudbud fra internationale studerende efter endt uddannelse³.

Tabel 2
Potentiale for øget arbejdsudbud fra internationale studerende efter afslutning af deres uddannelse

	2030	2035	2040
Beskæftigelse i fuldtidspersoner	700	2.200	3.600
Ledige i helårspersoner	100	300	400

Anm.: Potentialeberegningerne er afrundet til nærmeste 100 personer.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Som det fremgår ovenfor, viser Finansministeriets beregning, at arbejdsudbuddet i 2030 øges med 700 fuldtidspersoner som følge af internationale studerende, der efter endt uddannelse bor og arbejder i Danmark.

Halvering af dimensionering og velstandstab

Sektordimensioneringen bidrager i 2030 med 1.350 fuldtidspersoner til arbejdsudbuddet (1.300 fraregnet stigningen i ledige) og de internationale studerende, der ikke er regnet med i det samlede arbejdsudbudsregnskab, bidrager potentielt med 700 fuldtidspersoner (600 fraregnet stigning i ledige).

Det betyder, at regeringen og forligspartierne kan få den samme stigning i arbejdsudbud, som reformen i den nuværende form bidrager med, men kan halvere sektordimensioneringen, hvis man anvender den potentialeberegning, som Finansministeriet selv har udarbejdet.

En halvering af sektordimensioneringen, svarende til at universiteterne fra 2025 skal optage ca. 1.300 færre studerende i stedet for ca. 2.600 færre studerende har relativt store konsekvenser for det langsigtede velstandstab, som universitetsreformen medfører. Ifølge Finansministeriet vil sektordimensioneringen, som den er besluttet, på sigt betyde et årligt velstandstab på 13 mia. kr. i Danmark – primært som følge af produktivetsforringelser⁴. Det betyder alt andet lige, at en halvering af sektordimensioneringen vil betyde, at velstandstabet ville være på 6-7 mia. kr. i stedet for 13 mia. kr.

³ <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2023/nye-fleksible-universitetsveje-er-forste-udspil-i-ny-sammenhaengende-reformkurs-pa-uddannelsesområdet/faktaark-flere-internationale-studerende.pdf>

⁴ <https://www.ft.dk/samling/20231/almdel/ufu/spm/37/svar/2002011/2787741.pdf>

Sådan har vi gjort

Der er brugt tal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet fra arbejdet omkring reform af universitetsuddannelserne samt folketingsvar fra både Finansministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.